

МОДЕЛЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ УКРАЇНСЬКИХ ЕКІПАЖІВ НА МОТОЦИКЛАХ З КОЛЯСКАМИ ДО МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАНЬ

Марія Сова¹, Віра Будзин², Ольга Матвіяс²

*¹Харківська державна академія фізичної культури,
м. Харків, Україна,*

*²Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Порівняно з визначними успіхами наших спортсменів у складі збірних команд СРСР з мотокросу сьогоднішня результативність українських мотокросменів на етапах чемпіонатів світу і Європи раптово знизилася [1]. З'ясування структури змагальних результатів українських екіпажів у мотокросі на мотоциклах з колясками за останні роки та її порівняння з аналогічними показниками світових лідерів дасть змогу змодельювати їхню цільову підготовку до успішних виступів на міжнародних змаганнях найвищого рівня.

Для реєстрації показників змагальної діяльності в мотокросі на мотоциклах з колясками застосовано швидкісну відеокамеру.

Порівняння наведених на рис. 1 результатів проходження окремих кіл траси на змаганнях провідними спортсменами світу та їхніми аутсайдерами з аналогічними результатами українських спортсменів дає змогу виявити низку відмінностей. Більша швидкість проходження світовими лідерами окремих кіл траси, яка не знижується від першого кола аж до фінішу, вказує на високу стійкість їхнього динамічного стереотипу оцінювання оптимального режиму проходження перешкод на трасі, що дає найкращі результати. За методикою [2], це нульовий запас швидкості (різниця між середнім і найкращим часом проходження кола). Показники світових аутсайдерів свідчать про низьку швидкість проходження траси і низьку точність сприйняття оптимальної швидкості проходження певних кіл: різниця між часом найкращого (першого) і поточного кола наростає до фінішу.

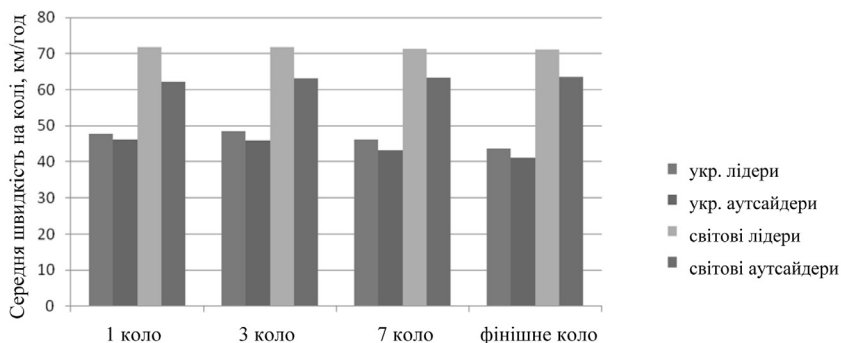

Рис. 1. Середня швидкість проходження різних кіл змагальної дистанції світовими й українськими лідерами та аутсайдерами на мотоциклах з колясками (траса «Суперкрос», м. Чернівці)

Зовсім інакший вигляд мають результати українських спортсменів. Як у лідерів, так і в аутсайдерів середня швидкість проходження окремих кіл дистанції набагато нижча від аналогічних показників їхніх зарубіжних конкурентів. Це можна пояснити недостатньо точним оцінюванням власної оптимальної швидкості. Найкращий час вони показують на першому колі, а кожне наступне стає щоразу повільнішим; найгіршим є час фінішного кола, що свідчить про прагнення екіпажів до максимальної інтенсивності роботи, що призводить до швидкої втоми і погіршення загального результату. Видима різниця у швидкості проходження дистанції світовими та українськими лідерами свідчить про істотно вищий рівень спеціальної, функціональної та технічної підготовленості перших, які на більш високих швидкостях долають перешкоди на дистанції, демонструючи високий рівень універсальності їх підготовленості [2].

Аналіз середнього часу проходження окремих поворотів траси «Суперкрос» світовими лідерами та українськими лідерами й аутсайдерами (рис. 2) дає змогу стверджувати, що наші й зарубіжні лідери проходять окремі повороти траси в однаковому стилі, але українські – з приблизно однаковим відставанням, що коливається в межах 2,5–4,0 с. Українські ж аутсайтери проходять ті самі повороти траси набагато повільніше (на 6,0–8,5 с гірше від зарубіжних лідерів), у зовсім іншому стилі й дуже нестабільно.

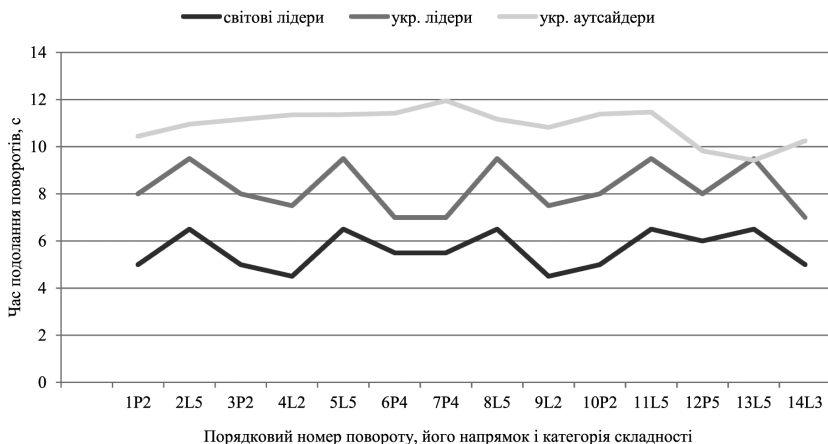

Рис. 2. Середній час подолання поворотів траси «Суперкрос» (м. Чернівці) світовими лідерами, українськими лідерами та українськими аутсайдерами на мотоциклах з колясками

Отримані результати можуть бути використані при моделюванні цільової підготовки українських екіпажів на мотоциклах з колясками різної кваліфікації до успішних виступів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях найвищого рівня.

Список використаних джерел

1. Цыганков Э. С. Высшая школа водительского мастерства : учебник для вузов / Э. С. Цыганков. – Москва : Академкнига, 2006.
2. Трофимец Ю. И. Мотокросс (обучение и тренировка) / Ю. И. Трофимец. – Москва : ДОСААФ, 1980.